

Zhodnotenie výsledkov interných a externých kontrol podľa ustanovení Smernice MF SR na vypracovanie záverečného účtu

1. Interné kontroly

Sekcia kontroly a obchodného dozoru vykonala v roku 2018 celkom 20 finančných kontrol na mieste podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (ďalej len „finančné kontroly“).

V danom súčte nie sú uvedené finančné kontroly začaté v roku 2018 v počte 4, ktoré budú ukončené v roku 2019.

Z vykonaných 20 finančných kontrol:

- v 9 prípadoch boli zistené porušenia ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov,
- v 11 prípadoch nedostatky neboli zistené.

Z vykonaných 9 finančných kontrol, pri ktorých boli zistené porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov, bol celkový počet kontrolných zistení 54, z ktorých:

- v 3 prípadoch bolo zistené porušenie finančnej disciplíny celkovo vo výške 4 989,29 eur,
- v 51 prípadoch boli zistené iné porušenia ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov.

Celková suma kontrolovaných verejných prostriedkov bola 30 879 127,11 eur.

Sekcia kontroly a obchodného dozoru okrem vyššie uvedených finančných kontrol vykonala v roku 2018 aj kontroly v zmysle zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“) zamerané najmä na dodržiavanie ustanovení nasledovných všeobecne záväzných právnych predpisov:

- zákon NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 138/2010 Z. z. o lesnom reprodukčnom materiáli v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov,

- zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov,
- zákon SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v neskorších právnych predpisov,
- vyhláška MP SR č. 653/2002 Z. z. o prevádzkovaní liehovarnického závodu na pestovateľské pálenie ovocia a o spôsobe použitia vzoriek liehu,
- vyhláška MP SR č. 652/2002 Z. z. o vykonávaní odbornej prípravy potrebnej na vydanie povolenia na prevádzkovanie liehovarnického závodu na pestovateľské pálenie ovocia.

Cieľom vykonaných kontrol bolo zistiť stav v oblasti dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov upravujúcich kontrolovanú oblasť výkonu štátnej správy. Zamestnanci sekcie kontroly a obchodného dozoru a zamestnanci iných organizačných útvarov MPRV SR vykonali v roku 2018 podľa zákona o kontrole v štátnej správe 18 kontrol. V danom súčte nie je uvedená 1 kontrola, ktorá nebola začatá z dôvodu, že bola predmetom kontroly Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky.

Z vykonaných 18 kontrol bol vypracovaný:

- v 6 prípadoch protokol o výsledku kontroly (zistené porušenia ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov),
- v 12 prípadoch záznam o kontrole (nedostatky neboli zistené).

Kontrolná činnosť sekcie kontroly a obchodného dozoru bola v roku 2018 zameraná aj na kontrolu neprimeraných podmienok v obchodných vzťahoch, ktorých predmetom sú potraviny alebo služby spojené s predajom potravín podľa zákona č. 362/2012 Z. z. o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch, ktorých predmetom sú potraviny (ďalej len „zákon č. 362/2012 Z. z.“). Celkovo bolo v roku 2018 vykonaných 37 kontrol. V danom súčte nie sú uvedené kontroly začaté v roku 2018 v počte 12, ktoré budú ukončené v roku 2019.

Z vykonaných 37 kontrol bol vypracovaný:

- v 15 prípadoch protokol o vykonanej kontrole (zistené porušenia zákona č. 362/2012 Z. z.),
- v 22 prípadoch záznam o vykonanej kontrole (nedostatky neboli zistené).

Najväčší počet nedostatkov bol zistený pri porušení ustanovenia § 4 ods. 4 písm. f) zákona č. 362/2012 Z. z. - nedodržanie lehoty na úhradu kúpnej ceny. V súvislosti so zistenými porušeniami zákona č. 362/2012 Z. z. bolo v roku 2018 začatých 19 správnych konaní. Právoplatne ukončených správnych konaní bolo 25 (z toho 14 v I. stupni a 11 v II. stupni), v rámci ktorých boli uložené pokuty v celkovej výške 174 300,00 eur. Celkovo boli v roku 2018 uhradené pokuty vo výške 277 600,00 eur.

2. Externé kontroly

V roku 2018 bola na MPRV SR vykonávaná jedna externá kontrola a jeden vládny audit.

1. *Kontrola Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky*

Podľa poverenia predsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) č. 1701/02 z 23.05.2018 bola v období od 01.06.2018 do 31.12.2018 vykonaná kontrola „Politika lesného hospodárstva a nakladanie s majetkom v štátnych podnikoch KA-008/2018/1060“. Z dôvodu neukončenia kontroly v roku 2018 nie sú kontrolné zistenia hodnotené.

Podľa Poverenia predsedu NKÚ SR č. 1667/01 z 20.03.2017 a Dodatku č. 1 z 26.09.2017 bola v období od 03.04.2017 do 24.11.2017 vykonaná kontrola výkonu zakladateľskej funkcie, hospodárenia a nakladania s majetkovými právami štátu vo vybraných štátnych podnikoch kapitoly MPRV SR za kontrolované obdobie rokov 2015, 2016 a súvisiace obdobia. Účelom kontroly bolo zhodnotenie výkonu zakladateľskej funkcie MPRV SR voči ôsmym štátnym podnikom a hospodárenie podniku Hydromeliorácie, štátny podnik. Predmetom kontroly bolo preveriť najmä systém riadenia štátnych podnikov, hospodárenie štátnych podnikov, stav realizácie Koncepcie revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku (ďalej len „Koncepcia RHMS“) a kontrolnú činnosť zakladateľa voči štátnym podnikom.

V súvislosti s kontrolnými zisteniami a na základe odporúčaní NKÚ SR MPRV SR prijalo nasledovné opatrenia:

- 1) Vypracovať pre štátne podniky v zakladateľskej pôsobnosti MPRV SR usmernenie vo veci predkladania koncepcie rozvoja štátneho podniku v súlade so zákonom č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov, tak aby predmetné koncepcie rozvoja predkladali na ministerstvo v decembri predchádzajúceho roku, na ktorý je koncepcia vypracovaná a upozornenie na dôsledné plnenie všetkých povinností voči zakladateľovi vrátane predkladania informácie o kontrolách a výsledkoch kontrol vykonaných externými orgánmi kontroly, vrátane auditov vykonaných súkromnými poradenskými spoločnosťami.
- 2) Upozorniť zodpovedných zamestnancov na dodržiavanie povinností zakladateľa voči štátnym podnikom (napr. vypracovanie stanovísk k polročným a ročným správam o hospodárení štátnych podnikov, výzva na predkladanie dokladov v prípade ich nepredloženia).
- 3) Vyžiadať od štátnych podnikov štvrťročný výkaz porovnania skutočne dosahovaných hospodárskych výsledkov k plánu a k relevantnému obdobiu predchádzajúceho hospodárskeho roka.
- 4) Vypracovať stanovisko k správam o hospodárení štátnych podnikov v súlade s platným organizačným poriadkom.
- 5) Definovať výstupy, informácie a postupy potrebné pre zabezpečenie úloh vyplývajúcich sekcii 300 z platného organizačného poriadku.
- 6) Zabezpečiť zastúpenie gestorských sekcií v dozorných radách v štátnych podnikoch.
- 7) Vydávať odvolacie a menovacie dekréty členov rezortnej majetkovej komisie (ďalej len „RMK“) súčasne tak, aby počet členov komisie pri najbližšom rokovaní RMK bol v súlade so štatútom RMK.

- 8) Upozorniť členov výberových komisií na možnosť vyplnenia záznamových hárkov časť II. a v prípade ich vyplnenia, pripojiť k hodnoteniu.
- 9) Upozorniť zodpovedných zamestnancov na dodržiavanie zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov vo veci zverejnenia výsledkov výberových konaní na internetovej stránke, určenia odmeny z podielu zo zisku a pri poverovaní riaditeľa štátneho podniku.
- 10) Upozorniť zodpovedných zamestnancov na dodržiavanie zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov vo veci zverejňovania zmlúv o výkone funkcie a ich dodatkov v Centrálnom registri zmlúv (ďalej len „CRZ“).
- 11) Upozorniť dozorné a kontrolné rady štátnych podnikov na nedostatky identifikované kontrolou a na predchádzanie obdobným nedostatkom v budúcom období.
- 12) Zabezpečiť účtovanie v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, v súlade s opatrením MF SR č. MF/16786/2007-31 a v súlade s internými smernicami MPRV SR.
- 13) Upozorniť zamestnancov na dodržiavanie Smernice MPRV SR č. 2689/2017-250 k činnosti rezortnej majetkovej komisie a jej postupe pri nakladaní s majetkom štátu.
- 14) Vypracovať usmernenie pre štátne podniky a SPF, ktorým sa upravia podrobnosti k Smernici MPRV SR č. 2689/2017-250 k činnosti rezortnej majetkovej komisie a jej postupe pri nakladaní s majetkom štátu.
- 15) Doplniť do spisu žiadosti predkladanej RMK zoznam dokumentov, ktoré daný spis obsahuje.
- 16) Uvádzať odôvodnenie neudelenia súhlasu na uzatvorenie zmluvy o prevode vlastníctva v zázname z rokovania RMK.
- 17) Vytvoriť pracovnú skupinu zodpovedných sekcií a zároveň zabezpečiť koordináciu a spoluprácu so štátnym podnikom Hydromeliorácie, š. p. pri príprave koncepčných materiálov a pri realizácii Koncepcie RHMS.
- 18) Kontrolnú činnosť v rámci vnútorného kontrolného systému na ministerstve vo väčšom rozsahu zamerať na kontroly efektívneho a účinného nakladania s majetkom štátu v správe právnických osôb v jeho zakladateľskej pôsobnosti.

Následne MPRV SR listom č. 22532/2018 z 26.09.2018 zaslalo NKÚ SR „Správu o plnení, resp. splnení opatrení prijatých na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov z Kontroly výkonu zakladateľskej funkcie, hospodárenia a nakladania s majetkovými právami štátu vo vybraných štátnych podnikoch kapitoly MPRV SR“.

2. Vládny audit Úradu vládneho auditu, pracovisko Bratislava

Podľa Poverenia na vykonanie vládneho auditu č. 18100051-P-01 z 21.02.2018 a Dodatku č. 1 k povereniu na vykonanie vládneho auditu č. 18100051-P-01 z 20.03.2018 bol v období od 22.02.2018 do 28.05.2018 vykonaný vládny audit č. 18100051-P-01, ktorého cieľom bolo overenie a hodnotenie finančného riadenia podľa § 5 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, overenie splnených opatrení prijatých na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku zistených vládnym auditom, overenie a hodnotenie ďalších skutočností.

Úrad vládneho auditu, pracovisko Bratislava (ďalej len „ÚVA“) vykonaným vládnym auditom zistil nasledovné nedostatky:

- 1) Nezabezpečenie dostatočnej úrovne riadenia rizík.

- 2) Nevykonávanie základnej finančnej kontroly v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite v časti finančnej operácie v procese prípravy na dohodách o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.
- 3) Nevykonávanie administratívnej finančnej kontroly.
- 4) Nezverejnenie úplných a správnych údajov povinne zverejňovaných zmlúv v CRZ.
- 5) Nezverejnenie údajov o faktúre za tovary, práce a služby a oneskorené zverejnenie údajov o vyhotovenej objednávke.
- 6) Nesledovanie skutočnej spotreby pohonných látok.
- 7) Neúčtovanie o záväzkoch a nesprávne účtovanie záväzkov.
- 8) Nesprávne účtovanie na účtoch účtovej triedy 5 Náklady vzhľadom na ich vecné a obsahové vymedzenie.

V súvislosti so zistenými nedostatkami a na základe odporúčaní ÚVA MPRV SR prijalo nasledovné opatrenia:

- 1) Oboznámiť zodpovedných zamestnancov o nedostatku zistenom vládny auditom. Vytvoriť interný predpis pre proces riadenia rizík.
- 2) Oboznámiť zodpovedných zamestnancov o nedostatku zistenom vládny auditom. Vypracovať Dodatok č. 1 k Metodickému pokynu MPRV SR k dohodám o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru zo dňa 21.12.2017 v časti čl. 5 ods. 1 doplnením textu, týkajúceho sa vykonania základnej finančnej kontroly vrátane aktualizácia prílohy č. 1 k cit. Metodickému pokynu.
- 3) Oboznámiť zodpovedných zamestnancov o nedostatku zistenom vládny auditom. Zabezpečiť vykonávanie administratívnej finančnej kontroly v súlade s ustanovením § 8 ods. 1 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a s Metodickým usmernením MF SR č. MF/010871/2016-1411 o finančnej kontrole.
- 4) Oboznámiť zodpovedných zamestnancov o nedostatku zistenom vládny auditom. Listom riaditeľa odboru hospodárskej správy a služieb budú príslušní zamestnanci oboznámení so zisteným nedostatkom a tiež oboznámení s dodržiavaním procesov zverejňovania zmlúv CRZ v súlade so zákonom č. 211/200 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a Nariadením vlády SR č. 498/2011 Z. z. o zverejňovaní zmlúv v CRZ. Zistené nedostatky pri konkrétnych zmluvách budú bezodkladne zverejnené. Sekcia legislatívy bude informovať všetkých vecných gestorov zmlúv na úrovni sekcie o povinnosti informovať gestora pre zverejňovanie zmlúv o údajoch potrebných na zverejňovanie zmlúv, pričom zdôrazní, že vo formulári musí (okrem iných položiek) byť uvedená hodnota zmluvy, ako aj čas ukončenia zmluvy. Uvedená povinnosť je upravená v internej Smernici MPRV SR č. 55/2018 o príprave, schvaľovaní a evidovaní zmlúv, konkrétne v článku 7 ods. 2 písm. c). Bez týchto informácií nebude možné pristúpiť k zverejňovaniu konkrétnej zmluvy. Generálny riaditeľ sekcie legislatívy prostredníctvom riaditeľa odboru právneho poučí kompetentných zamestnancov zodpovedných za zverejňovanie zmlúv o povinnosti priebežne dbať na to, aby boli zverejnené vždy všetky údaje, ktoré je MPRV SR povinné v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. zverejňovať.
- 5) Oboznámiť zodpovedných zamestnancov o nedostatku zistenom vládny auditom. Zabezpečiť v spolupráci s dodávateľom softvéru EIS SAP zverejňovanie údajov o faktúrach na webovom sídle v súlade s § 5b, ods. 4 – identifikácia zmluvy, ak faktúra súvisí s povinne zverejnenou zmluvou. Listom riaditeľa odboru hospodárskej správy a služieb budú oboznámení príslušní zamestnanci so zisteným nedostatkom a tiež oboznámení s dodržiavaním lehoty na zverejnenie údajov o vyhotovených objednávkach v zmysle § 5b zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

- 6) Oboznámiť zodpovedných zamestnancov o nedostatku zistenom vládny auditom. Listom riaditeľa odboru hospodárskej správy a služieb budú oboznámení príslušní zamestnanci so zisteným nedostatkom a tiež oboznámení s dodržiavaním článku 8 bod 10 smernice č. 38/2015-240 o používaní a prevádzke služobných motorových vozidiel a zisťovať skutočnú spotrebu pohonných látok vo vozidle na základe dočerpanej palivovej nádrže motorových vozidiel na konci každého mesiaca.
- 7) Oboznámiť zodpovedných zamestnancov o nedostatku zistenom vládny auditom. Zabezpečiť účtovanie záväzkov v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a opatrením MF SR č. 16786/2007-31 o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre RO, PO, štátne fondy, obce a vyššie územné celky.
- 8) Oboznámiť zodpovedných zamestnancov o nedostatku zistenom vládny auditom. Zabezpečiť pre zodpovedných zamestnancov odborné školenie účtovania nákladov na účtoch účtovnej triedy 5 v zmysle Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31 o postupoch účtovania a zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Následne MPRV SR listom č. 24770/2018 z 23.10.2018 a listom č. 29939/2018 zo 14.12.2018 zaslalo ÚVA „Zoznam splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v Správe z vládneho auditu č. 18100051-P-01“ vrátane doplnenia.